

סיכום המשך

בשעה שהקדימו

תער"ב

סקירה כללית המסייעת לראות את היקף המשך
וסיכום כללי-פרטי המקל להבין את קשר הענינים ומהלך המשך
וציונים אחדים להשלמת סיום המשך שלא הגיע לידינו

נערך ע"י הרה"ת ר' לב שיחי' לייבמן

- מהדורה שניה -

כתובת למשלוח הערות: 770Leibman@gmail.com

ראשל"צ, אה"ק ת"ו. חג השבועות תשע"ב

שנת המאה לתחילת אמירת ההמשך

סקירה כללית

מהדברים הייחודיים של המשך תער"ב הנראים בפשטות לעין כל, היא ההרחבה הנפלאה ("נפלאות לגבי נפלאות" של המשך תרס"ו) בביאורי העניינים של תורת החסידות, הן בענייני השכלה ובן בענייני עבודה, וכפי שניתן לראות בסקירה שלפנינו:

שנה א' (שבועות תער"ב - שבועות תער"ג)

עמודים ג'פה: [מעל 80 עמ'] מה הוא אור פנימי.

עמודים פוקנה: [מעל 70 עמ'] מה הוא אור מקיף.

עמודים קנטרמד: [מעל 80 עמ'] שלשה פירושים ב"ספירות"²,

שנה ב' (שבועות תער"ג - שבועות תרד"ע)

מבאר את ההפרש בין המשכה (הגילוי אלקות) **דאבות** להמשכה **דמתן תורה:**

עמודים רנא-שמו: [מעל 60 עמ'] על המשכה **דאבות** (שהיא הכנה למ"ת).

עמודים שמו-תסא: [מעל 140 עמ'] על המשכה **דתורה**³ (איך שבחכ' דתורה יש בה בעולם עד עצמות א"ס ב"ה).

חצי שנה ג' (שבועות תרד"ע - שלהי תרד"ע)

מעל 140 עמ' - סוגיית תהו ותיקון:

עמודים תסו-תקו: [מעל 40 עמ'] מה החסרון בעולם התהו.

עמודים תקו-תקסד: [מעל 50 עמ'] איך הנ"ל נתקן בעולם התיקון.

(1) והוא הקדמה להבין מה זה אור מקיף (כתר).

(2) והוא כדי להגיע להדרגה הכי גבוהה בא"מ ששייך שם עדיין לשון ספירות.

(3) והוא תכלית כל המשך לבאר מה זה תורה, כי הוא המשך של **שבועות** (מ"ת) דלא כהמשך ר"ה תרס"ו, שמבאר תכלית בריאת העולם והאדם.

עמודים תקסה-תרכא: [מעל 50 עמ'] איך כל הנ"ל הוא באורות וכלים, ובעבודת השם (נה"א ונה"ב).

מעמ' תרכא ועד סוף ההמשך שהניע לידינו: [מעל 850 עמודים] - מדבר על ההפרש בין תורה (מלמעלה למטה) לתפלה (מלמטה למעלה):
עמודים תרכא-תרצו: [75 עמ'] - מבאר איך שמל' (כח הפועל בנפעל) יורדת ונשפלת הכי למטה, ולכן צריך -
עמודים תרצו-תשיב: [16 עמ'] - לרוממה מלמטלמ"ע (תפלה),
עמודים תשיב-תשעה: [מעל 60 עמ'] - ולרוממה מלמעלמ"ט (תורה).
עמודים תשעו-תשצ: יתחיל לבאר את ההפרש בהמשכה בין תורה לתפלה.

עמ' תשצ ואילך: מוסיף לבאר בפרטיות ההפרש שביניהם:
עד ח"ג ע' א'שמט: [מעל 540 עמודים] - ביאור ענין התפלה ע"פ תורת הרב המגיד על הפסוק "ועשית שתי חצוצרות"⁴.
עמוד א'שנ ועד סוף החלק שנמצא: [כ-125 עמ'] - בענין התורה על הפסוק "נר מצוה ותורה אור".
אודות הסיים החסר, ראה לקמן בסוף הסיכום המפורט.

(4) וראה גם ב' הצ"צ על תורה זו (נדפס בהוספות לאו"ת להה"מ).

סקירה כללית פרטית

שנה א':

בשעה שהקדימו ישראל נעשה לנשמע, ירדו מלאכי השרת וקשרו להם שני כתרים כו',

פרק א': לבאר מה הוא **כתר**⁵, בחי' מקיף, ובמשל בנפש - כח הרצון,

פרקים ב-מ"ח: מקדים לבאר בחי' אור פנימי⁶, וכל המדרגות שבו למעלה מעלה, עד ע"ס הגנוזות שלפניה"צ,

פרקים ב"ד: משל על אור פנימי מכחות פנימיים בנפש.

פרקים ה"ל"ב: מביא ראיות שהאור בעצם (לא רק מצד הכלי) הוא או"פ ויש בו ציור ע"ס.

פרקים ל"ג-ל"ה: מעלה ומטה באור מצד הכלי (בנפש, בעבודה, בעולמות בי"ע).

פרקים ל"ו-ל"ז: מעלה ומטה מצד האור - בריבוי ומיעוט האור.

פרקים ל"ח-מ"ה: מעלה ומטה במהות האור (בנפש ובעבודה ובעולמות בי"ע).

פרקים מ"ו-מ"ח: אור מקיף איננו כמו או"פ. או"פ הכל לצורך עולמות-

פרק מ"ו: מל' לצורך עולמות. וגם **מדות**. פמ"ז: וגם **חוב"ב**?

פרק מ"ח: ואפי' **ע"ס הגנוזות** ג"כ לצורך עולמות. משא"כ האו"מ:

(5) לג' הפ' בכתר חוזר בפק"ו. מה ששואל מהמלאכים - להעיר מהביאור בסוף ח"ג אודות סיוע המלאכים לנש"י.

(6) לא רק כדי להפליא אח"כ המקיף שלמעלה מהפנימי (כנ"ל הערה 2), כ"א גם בשביל הפי' הנמוך יותר בכתר, שהוא שרש האו"פ.

(7) וגם חו"ב הכלולים בא"ס ב"ה (לפנה"צ) שהו"ע ידעת עצמו, הנה גם זה נאצל לצורך עולמות. וראה בזה דיוק וחיודש נפלא בסה"מ מלוקט ח"ד ד"ה אתה הראית ס"ה.

פרקים מ"ט-נ"ב: או"מ אין בו התחלקות, משל על זה בנפש (ובעבודה) מרצון⁸.

פרקים נ"ג-נ"ז: הנמשל, אור (לעומת שפע שהוא או"פ).

פרק נ"ח: הפרט ההפכי ברצון, שתפיס בכלהו - בנמשל.

פרקים נ"ט-ט"ז: דרגות במקיפים:

פרקים ס"ב: ב' מקיפים כלליים, לפני הצמצום (טה"ע) ואחר הצמצום (טה"ת, א"ק) בנפש, בעבודה ובנמשל.

פרקים ס"ג-ס"ו: למה צ"ל מקיפים פרטיים.

פרק ס"ז: מקיף פרטי **דאצילות** (כתר).

[פרק ס"ח: סיכום על כל הנ"ל].

פרקים ס"ט-ע"ט: מקיפים פרטיים **דבי"ע**, בעבודה.

[ואגב יבאר המיוחד שבמקיף הכללי דמל' על בי"ע, שיש בה כח העצמות.

ויסיים שלמרות כל הדרגות במקיפים (נרנח"י) מ"מ אי"ז התחלקות].

פרקים פ"ב: מיישב מ"ש בע"ח שבעיגולים (או"מ) יש מעלה ומטה.

פרק פ"ג: שואל ממ"ש בע"ח שבעיגולים (או"מ) יש ע"ס [התירוח - פקכ"ה].

וליישב זאת, **מבאר באריכות מה זה ספירות** מהדרגא הכי נמוכה עד למעלה מעלה⁹, על מנת (א) למצוא היכן שייך ספירות באור מקיף (ב) איך שייך באור מקיף **עשר** ספירות:

(8) ראה ד"ה ועתה ישראל תשכ"ז (סה"מ מלוקט ג') ס"ה ואילך.

(9) ראה ד"ה ביום עשתי עשר (סה"מ מלוקט ח"ג) ס"ח. תוכן הג' פירושים מלמטלמ"ע: **מספר** הו"ע ההגבלה והצמצום. **סיפור** הוא גילוי, אך גילוי לזולת שהוא ג"כ ע"י ירידה וצמצום לפי ערך כלי המקבל. **ספיר** - שקוף, גילוי בלי שום צמצום.

פרקים פ"ג-צ: ספירות לשון מספר (שייך באורות, אמנם אורות הם בעיקר בלי מספר, ומספר בעיקר שייך בהכלים, ובעיקר במלכות).

פרקים צ"א-ק"ג: ספירות לשון סיפור:

פרקים צ"א-צ"ד: כלים מספרים (מגבילים - ועי"ז מגלים) אורות.

פרק צ"ה: אורות מספרים אלקות למטה.

פרקים צ"ו-צ"ח: אורות מספרים שרשן עד ע"ס הגנוזות.

פרקים צ"ט-ק"ג: מספרים גם אוא"ס הבלי גבול, ד"ע.

פרקים ק"ד-קכ"ד: ספירות לשון ספיר:

פרק ק"ו: גם מלכות דאצילות היא בבחי' ספיר,

פרק קכ"ז: אמנם בעיקר הוא בפנימיות הכלים,

פרקים קכ"ז-קכ"ב: בהאור שלמעלה מכלים (ספיר - בחי' חכמה),

פרקים קכ"א-קכ"ד: למעלה מאצילות, בכלים ובאורות. [ספירות

לש' ספיר].

פרק קכ"ה: על פי זה יובן איך שייך ע"ס בעיגולים (הנ"ל פפ"ד).

פרק קכ"ז: ג' הפירושים בכתר הנ"ל פ"א.

שנה ב':

יבאר כי האבות המשיכו משרש האו"פ, והתורה היא המשכה מאו"מ

פרק קב"ז: סיכום על מה שנלמד עד כה (בשנה א') בענין או"פ ואו"מ.

פרק קב"ח: יחדש לנו דבר בהאו"מ. דאמנם נת' לעיל שהוא רק "לגלות עצמותו" (ולא לפעול איזה דבר בעולמות), מ"מ המשכתו ג"כ בשביל העולמות, להיות בהם "ביטול במציאות בבחי' העדר" ("אין בעצם" שלמעלה אפי' מד"ע דחכ'). **"וכמשי"ת בעזה"י"** - בענין התורה. וכנראה זהו הנחת היסוד לכל ההמשך בענין הגילוי דמ"ת בחי' מ"ה.

פרק קב"ט: יחדש לנו דבר בהאו"פ. דאמנם נת' לעיל שפועל (לא רק התהוות העולמות אלא גם) גילוי אלקות (וביטול) בעולמות, מ"מ ע"פ השתלשלות (במאמר קו המדה) מסתיים האו"פ (אור הקו) במל' דאצילות, ויש גזירה (פרסא)¹⁰ שלא ירד למטה בבי"ע (להיותם בחי' יש נפרד ואינם כלים לאור האלקי), וכדי שהאו"פ יאיר בבי"ע הוא בכח האו"מ (**"וכמשי"ת"י**).

פרק ק"ל¹²: להבין ההפרש בין ההמשכה דאבות למ"ת [עה"פ וארא אל אברהם כו' בא"ל שד"י¹³]. לפני האבות - תהו (שלא היה האלקות בהתיישבות בעולם), אבות - תיקון שהו"ע ריבוי הכלים¹⁴. והאיר הגילוי בנשמתם. בעבודה - שד"י שאמר די לנה"ב כו'.

פרקים קל"א-ג: כללות המשכת השתלשלות, דכל מה שלמטה (אורות, כלים, נבראים) הם הארת (זריעת) שרשם (אור זרוע).

(10) "והוה דבני רומי לא ירדו כו' וה"ז כענין אם אני לא אעבור אליך כו' ואם אתה לא תעבור אלי כו'". שוה נת"ל פק"ז"ק"ח מה שרצה לבן להפסיק בינו לבין הקדושה. ושם פק"ט"קט"ו מה שתיקן בזה יעקב אבינו (גילוי דאבות), עיי"ש היטב.

(11) ראה לקמן פקמ"ב גבי האבות.

(12) הנה עד כאן דיבר הכל באצי' (ומעלה), ועתה ידבר איך כהנ"ל נמשך בבי"ע.

(13) ראה בזה ד"ה וארא תשל"ה (סה"מ מלוקט ח"ה).

(14) כדלעיל ד"ה והוא עומד עליהם.

סוה פרק קל"ג: ברכה (גילוי) עד בלי די (א"ל שד"י), היינו המשכה ממקור השתלשלות.

פרקים קל"ד-ו: יבאר ע"פ ענין יחוד ישסו"ת (או"א תתאין) בח' בינה. [המבואר בפקל"ז-מ בענין או"א עילאין (עצמות המוחין) שמאיר בזה עצמות או"א"ס - שייך להגילוי דמ"ת].

פרקים קמ"א-ב: האבות המשיכו¹⁵ עלמא דאתכסיא (או"א תתאין, בינה).

פרק קמ"ג: והו"ע [- המשכת האבות] (שד"י) - די מחסורו [משא"כ מ"ת - עשירות, וראה בכ"ז לקמן ח"ב ד"ה פדה בשלום, ושם שמ"ת עוד למעלה מבחי' עשירות].

פרק קמ"ד: שד"י - משדד מערכות, ניסים המלוכשים בטבע [משא"כ ניסים גלויים - שייך למ"ת, ראה לקמן ר"פ קפ"ו; ח"ב פשל"ב עמ' תרפג]. **ושרש** ההמשכה משרש ומקור ההשתלשלות¹⁶ [שד"י - שאין העולם ומלואו כדאי לאלקותו].

פרקים קמ"ה-י"ז-קנ"ז: תוספת ביאור בהנ"ל¹⁸:

קמ"ה-קנ"ז: החידוש של האבות (על השתלשלות בריאת העולם) שהמשיכו אצילות ממש למטה.

פקנ"ז: החידוש של מ"ת על האבות.

פרק קנ"ח: קו המדה (בבריאת העולם) וקנה המדה (אבות).

15 לא רק שהעולם הוא אלקות כנ"ל עד פקל"ג.

16 דהיינו ע"ס הגנוזות שלפנה"צ. דהנה נת"ל פקכ"ט שכדי שיהי' גילוי (כלשהו) למטה בבי"ע הוא בכח האור שבבחי' א"ס. ושם (ס"ע רג) שע"ס הגנוזות, לגבי אור הקו נק' **סובב** (ראה פקפ"ו). ובוה יומתק ביתר הקשר בין המתבאר שנה א' לבין ההמשך.

17 ראה סה"מ תרס"ה ס"ע רעח ואילך. סיכום פרקים אלו ראה לקמן ח"א ע' תקפט.

18 לבאר איך היא ההמשכה שלא ע"פ קו המדה. קמה-קנא: יבאר השתלשלות. אמצע קנא-קנב: שלא ע"פ השתלשלות. מאמר שאח"ז: לצורך אצ"י - מדות במהות המוחין, פנימיות ועצמיות המדות. לצורך בי"ע - חיצוניות המדות. מאמר שאח"ז: למעלה הו"ע איהו וחיהי' חד, ואיהו וגרמוהי' חד.

עד כאן החילוק בין (בריה"ע לאבות ובין) אבות למ"ת (היינו שהאבות זה עדיין לא ההמשכה דמ"ת).

פרק קנ"ט: תורה - המשכה עצמית (גם כמו שירדה למטה, בלי שינוי). ויתחיל לבאר שהתורה - המשכה מעצמיות האצילות בבי"ע¹⁹ (כדלעיל פקכ"ט).

פרקים ק"ס-א: אצילות ממוצע (הן להתהוות והן לידיעת אלקות) הנה כמו"כ

פרקים קס"ב-ק"ע: תורה היא ממוצע, ע"פ קוב"ה אסתכל באורייתא וברא עלמא. ויש בזה ב' דרגות (חכ' דא"ק - כלל ואבי"ע - פרט).

פרקים קע"א-ד: ביאור ב' דרגות הנ"ל בתורה²⁰ - ע"פ דוד זמירות קרית.

ריש פרק קע"ה: חוזר להנחת יסוד הנ"ל פקנ"ט שהתורה [לא רק ממוצע כמו אצילות וא"ק כ' כ"א] היא **גופא** עצמות (כמ"ש אתה הראית, כמ"ש לקמן ח"ב עמ' תתקצו).

פרקים קע"ה-קפ"ב: והיינו בפנימיות התורה, אורייתא וקוב"ה **כולא חד**²¹, משא"כ חיצוניות התורה שהיא רק מתקשרת בקוב"ה (תלת קשרין כו')²².

פרק קפ"ג: מניח יסוד חדש שגם על **חיצוניות התורה** נאמר אורייתא וקוב"ה **כולא חד**,

19) מקרא משנה תלמוד - להעיר מלקמן ח"ג.

20) מה שעל ידה הוא תיקון ובנין העולם, ומה שהיא תענוג עצמי.

21) כי אם אומרים שישראל מתקשראן באורייתא, ואורייתא בקוב"ה, נמצא שהתורה היא ממוצע (ולא שהיא גופא קוב"ה). משא"כ בהלשון אורייתא וקוב"ה כו"ח. ועפ"ז מובן המשך הענינים כאן.

22) מה שבפנימיות התורה גופא יש פנימיות וחיצוניות - ראה ד"ה תורה צוה (ס"ד) בסה"מ מלוקט ח"ה.

פרקים קפ"ד-רב"ז: ויבאר²³ איך שהוא מצד התענוג המלוּבש בתורה (חכ').

פרקים קפ"ד-ו: הי"א: אלקי אתה (חו"ב ז"ו) **ארוּממך** (מלמטלמ"ע, ק"ש, עד פנימיות הכתר, ועי"ז) **אודה שמך** (מלמעלמ"ט, אור חדש, עד מל' (שמך) ובי"ע, לעשות נס²⁵, ביטול ק"נ²⁶), ויבאר סדר המשכת האור חדש: **כי עשית פלא:**

פרקים קפ"ז-קצ"א: המשכה מחכ' לבינה (אולפנא).

פרקים קצ"ב ואילך: המשכה מכתר בחכ' (פלא):

פרקים קצ"ג-ה: כתר - ממוצע להמשיך עצמות בנאצלים ונשמות.

פרקים קצ"ו: א"ל שהממוצע (דכתר) הוא באריך ועתיק, כ"א ב' בחי' **בח"ס**. ויקדים לבאר:

פרקים קצ"ז-ט: ב' בחי' בחכ' (עלי' וירידה. הפשטה והלבשה. שמזה יובן ב' הבחי' בח"ס²⁷).

פרקים ר"ג-ג: בח"ס מתלבש פנימיות עתיק²⁸ (ובגולגלתא [רצון] - חיצוניות).

פרק ר"ד: אך לפי זה איך ח"ס הוא מקור לחכ' הגלוי? והענין, כי יש -

23) כנראה הביאור (מכאן עד פד"ש בסוף ח"א) מיוסד על **ביאור"ז להצ"צ** (שמציין בפנים ר"פ קפד) ח"א ע' תקיג ואילך (בנוסח אחר - סה"מ תקס"ח ע' רצא): החלק הראשון (פ' קפד-רכו) מיוסד על פ"ד-פ"ט שם. והחלק השני (פ' רכח-דש) מיוסד על פ"י שם.

24) להעיר שפסוק זה (ישעיה כה, א) הוא מיעודי הגאולה.

25) עיין לעיל פ' קמד.

26) חוזר לענין זה (ביטול דק"נ) לקמן פ' ריב, ריח, רכב. ולהעיר שלעיל (פ' קעא-קעד) ג"כ דיבר מה שהתורה מכריתה הקלי'.

27) ריש פ"ד. ויחזור לזה לקמן פ' רה ואילך.

28) שזוהי הדרגה העליונה שבח"ס, שמלבישה לפנימ' עתיק (עצמות כו'). והדרגה התחתונה שבח"ס - מקור לחכ' הגלוי - לקמן פ' רד ואילך. וראה ר"פ רכג.

פרקים ר"ה-ז: ב' בחי' בח"ס²⁹ (מקיף דאו"י ודאו"ח). [ולפנה"צ - עיגולא וריבוע].

פרקים ר"ה-ט: שמהן נמשך ב' מיני המשכות בהשתלשלות. ויבאר ע"פ ענין -

פרקים ר"י-רב"ב: ריח הקטרת (מקיף דאו"י) וקטרת דיוה"כ (מקיף דאו"ח). בעבודה - רעו"ד ותשובה, חי' ויחידה, ב' נחירי האף.

פרקים רכ"ג-ז: וע"פ כהנ"ל מובן איך שח"ס ממשיך עצמות בנאצלים ונשמות³⁰. והו"ע הסתר הגלות³¹ [דמצרים שהי' הקדמה למ"ת, וכמו"כ גלות] האחרון להיות גילוי העצמות (עין בעין יראו)³² לעתיד.

29) והדרגא הנמוכה בח"ס היא מקור לחכ' הגלוי' - כן מתרץ בר"פ רח.

30) כדלעיל פ' קצג"ה.

31) להעיר שאז בדיוק החלה מלחמת העולם הראשונה.

32) ראה גם לעיל פ' קלח"קמ.

שנה ג':

פרקים רב"ח-ד"ש: יבאר איך שהתורה היא עצמות מצד החכ' דתורה גופא (ולא רק מצד התענוג המלוּבש בה), כנ"ל פקפ"ג.

פרק רב"ה: חכ' בחי' מ"ה.

פרק רב"ט: מ"ה עושה התכללות ההפכים, בחי' תיקון.

פרקים ר"ל-רל"ו: דהנה, **בתהו** יש פירוד מצד הרוממות והתוקף של כל ספירה (ז' מלכין), והוא בבחי' האורות.

פרקים רל"ז-ט: וגם בהכלים דתהו, מצד שכ"א בשלימות בעיני עצמו.

פרקים ר"מ-רמ"ט: ע"פ שלי שלי כו' מדת סדום, יבאר שיש השפעה גם בתהו (בהאורות) מצד הרוממות.

פרקים רמ"א-רמ"ז: או"מ ואו"פ (אור ושפע), לבאר מעלת השפע: [רמא-רמב: או"מ לא מתלבש, במילא לא משתנה. או"פ מתלבש ומשתנה, אך יש בזה יתרון מעלה מצד המקבל. רמג-רמו: או"מ, כמה שיפעל על הפנימי, אינו מתלבש - מענין השבת: רמד: תפלין (חול). רמה: מה שמקיף בחול, נעשה פנימי בשבת. רמו: מקיף דשבת. רמז: או"פ].

פרקים רנ"א-ט: בתיקון יש התכללות בהאורות,

פרקים ר"ס-רס"ב: וגם בהכלים.

פרקים רס"ג-רע"ה: וכ"ז ע"י מ"ה החדש³³.

הנה עד כה דיבר שמ"ה פועל **התכללות** (שזה נעדר לגמרי בתהו להיותו עולם הפירוד, כמשנ"ת). ומעתה יבאר ענין נוסף במ"ה, שפועל **ביטול דהנחת עצמותו** (שבתהו יש ג"כ ביטול³⁴, רק אינו כפי הכוונה³⁵ כו').

(33) **ד"ה חקת:** משל מאור הפנים והבל הדיבור (ראה ד"ה תקעו תרס"א). **ד"ה בלק:** משל מראי' ושמיעה. **ד"ה נחחס:** נמשל מ"ה מעצמות.

(34) ואדרבא, ביטול בתכלית, כמ"ש ס"פ רעז, ר"פ רצו.

(35) וצע"ק מחידוש אדמו"ר מהר"ש בזה (מובא בלקו"ש חט"ו ע' 91) שהוא ביאור יותר עמוק.

פרקים רע"ט-רצ"ט: באורות וכלים³⁶:
פרקים רע"ט-פ"ב: האור הוא אין,
פרק רפ"ג: ואעפ"כ יורד בהכלי (בחי' יש),
פרק רפ"ד: והוא ע"י שמחליפים טבעם,
פרקים רפ"ה-רצ"ד: שהכלי הוא מיש לאין (ובעיקר הוא בפנימיות הכלים, יחו"ע),
פרק רצ"ה: והאור הוא מאין ליש,
פרקים רצ"ו-רצ"ט: ויש בזה ד' אופנים שהמזיגה לא כפי הכוונה (תהו), ויבאר תיקונם ע"י שם מ"ה.
פרקים ש"ש-ג: ויבאר ד' אופנים אלו ותיקונם בעבודה, בהתכללות נה"א ונה"ב,

פרק ד"ש: ויבאר [תיקון הב'] מענין התכללות³⁷ תורה ותפלה, **דתפלה** היא מיש לאין, ותורה היא מאין ליש - וכמשי"ת.

* * *

פרק ש"ה: מכאן ואילך תוס' ביאור בכל הנ"ל³⁸ ע"פ ארוממך אלקי המלך ואברכה שמך,
פרקים ש"ו-ש"ז: הבדל בין שם לאו"מ (גילוי העצם).
פרקים ש"ח-ש"ט: הבדל בין שם לאו"פ (חיות).

(36) דלפני"ז דיבר בהתכללות האורות בינם לבין עצמם (אור החסד עם אור הגבורה) ובכלים בינם לבין עצמם (כלי החסד וכלי הגבורה), ועתה דיבר בהתחברות האור עם הכלי והכלי עם האור. והחדוש בזה י"ל בדא"פ: נהגה אור החסד ואור הגבו', עם היותם הפכים (כאש ומים) מ"מ שניהם באותו אופן מציאות - בחי' אור, והחילוק הוא רק בציוורם. כמו"כ גם כלי החסד ביחס לכלי הגבו'. משא"כ אור (החסד) עם כלי (החסד) הם מהיות **מנוגדות** בעצם מציאותם, כפי שהולך ומבאר פ' רעט"רפד.

(37) על כרחך שכוונתו לבאר ההתכללות דתורה ותפלה, וכדמוכח מפורש יותר לעיל (ע' תרו) "**וכמשי"ת בענין התפלה כשהיא ביותר על עסק התורה**". וכנראה שענין זה לא נגמר בהמשך שהגיע לדינו.

(38) עד כאן דיבר על המשכת העצמות **בחכמה** דתורה (עה"פ ה' אלקי אתה ארוממך גו' **עשית פלא**), מכאן ואילך מדבר על המשכת העצמות **במלכות ובעולמות** (עה"פ ארוממך **אלקי המלך** גו') על למטה מטה, לבאר איך התורה פועלת ביטול עצמי בתוך מציאות היש.

פרק ש"י: או"מ או"פ ושם בנמשל למעלה (שם - חיצוניות המל', אלקי המלך).

פרק ש"א: אלקי לש' כח (לש' אלקות - יבאר לקמן פ' ש"ל ואילך). כח מורה על התחדשות³⁹, ולבאר ענין כח ופועל יקדים שיש:

[כרך שני - ה'עת"ר]

ד"ה תקעו: העלם וגילוי⁴⁰. בעבודה - תפלה שנק' לב.

ד"ה אר"א: אין ויש. בעבודה - תשובה בבחי' היש.

ד"ה אנכי פש"כ-שב"א: עצם והתפשטות⁴¹ (עיקרו - שמעין מקורו).
פרקים שב"כ-שב"ג: כח ופועל (עיקרו - שבא בהתחדשות).

ד"ה כנשר (שכ"ד-שכ"ז): חילוק בין כח ופועל (חיצוניות המל') לבין אין ויש (פנימיות המל').

ד"ה ולקחתם (שכ"ח-שכ"ט): מעלת ענין כח (גם בקו הגילוי).

ד"ה למען דעת (ש"ל-ש"ד): כח למעלה דבוק, עד עצמות או"ס (כנ"ל פשי"א).

הנה מכל הנ"ל (מפשי"א) נתבאר שכח הוא בחי' הכי תחתונה באלקות, שמתלבש בנבראים [וגם מה שהכח למעלה דבוק - גם זה רק בהתחדשות], וצריך להיות -

ד"ה שמו"ע (של"ה-של"ח): ריבוי צמצומים כדי שיהי' בחי' כח⁴². ועל כן צריכים -

ד"ה בראשית (של"ט-ש"מ): **לרומם** בחי' כח עד "רוממות" (-כתר מל', ששרשו ברוממות העצמות כמשנת"ל פש"ה, פנימיות הכתר).

(39) ההתחדשות דכח: (א) ענין הכח מן העצם. (ב) מכח כללי לכח פרטי. (ג) מכח פרטי לפועל גשמי. (ד) הפועל הגשמי הוא היפך טבעו [במשל דזריקת אבן, ובנמשל בהתהוות, שלכן צ"ל בכל רגע מחדש]. (ה) החומר פועל צורה [בכרטיית - מחומר (היולי הפשוט) לצורה (התגלות הד"י), ומצורה לתיקון].

(40) **מעלתו** על כח ופועל - שהוא מעין מקורו, **וחסרונו** (כיוון שאינו בא בהתחדשות) - אין בו (א) הפלאת העליון (ב) ביטול התחתון (ג) תוספת אור חדש.

(41) תפס כעין ב' המעלות: מצד אחד הוא התחדשות, ומצד שני הוא התפשטות מקורו.

(42) ויבאר ב' צמצומים מו"א למל', ועוד ב' גבורות לצורך היחוד.

ד"ה נח (שמ"א-שמ"ו): קימת המל' מלמטלמ"ע - ע"י תפלה (צלוחא דמעומד)⁴³.

פשמ"ז-שע"ז: לרומם המל' מלמעלמ"ט:

ד"ה לך-וירא: מל' נק' כה, ז"א בחי' זה (גילוי).

ד"ה חיי שרה: בינה נק' כה, חכ' נק' זה.

ד"ה תולדות: ובמיוחד - חכ' דתורה, בחי' זה (מ"ה, ביטול עצמי)⁴⁴.

ד"ה ויצא-קטנתי: חיצוניות הכתר - בחי' כה (רעו"ד, תפלה), פנימיות הכתר (שרש התורה) - בחי' זה.

ד"ה פדה בשלום⁴⁵: המשכת בחי' זה (פנימי הכתר) במל' (בחי' כה) בקביעות⁴⁶ (שהגשמיות גופא אלקות, אהפוך אל עמים).

ד"ה וישב: והחילוק בין ב' האופנים (לרומם מלמטלמ"ע או מלמעלמ"ט) כמו החילוק בין ג"ע (שנדרש הזדככות כו') לתחה"מ (שכל ישראל יש להם כו').

ד"ה נר הנובה: ובעבודה הוא תפלה (פשפ"א-ב), ותורה (פשפ"ג).

ביאור ענין התפלה⁴⁷, איך שהיא מלמטה, ע"פ תורת הה"מ: שתי חצורות,

(43) להעיר שלעיל ח"א פק"ט דיבר מענין הקמת המל' מנפילה, וכאן מדבר על הקמת המל' מישיבה.

(44) כדלעיל פ' רכח, רעו.

(45) ציונים אחדים מכ"ק אדמו"ר נשיא דורינו למאמר זה - נדפסו בהוצאת תשנ"ב הוספות לח"ג (ע' שלו). לקמן רח"ג (ע' א"רח) מציין למאמר זה. וראה ד"ה פדה בשלום תשכ"ו (סה"מ מלוקט ח"ו). ונראה כי במאמר זה משתקפת תכלית הנקודה של כל ההמשך (להמשיך העצמות במל' ע"י תורה מלמעלמ"ט). ואולי עפ"ז יובן ג"כ איך צ"ל סיום ההמשך.

(46) דלכאורה, מה שבא מלמעלה אינו פנימי כו', וע"ז מבאר דאדרבא ואדרבא כו'.

(47) לכאורה כבר ביאר את הענין לעיל פ' שפא-שפג (ותחילתו בר"פ שעח). ואולי י"ל, דהנה לכאורה מה גרעה תפלה מתורה, שהרי תפלה הו"ע גילוי הנשמה, וכשם שאורייתא וקוב"ה כולא חד, כן גם ישראל וקוב"ה כו"ח? - וואת בא לבאר, שתפלה כל עניינה הוא בנשמה כמו שירדה למטה בחושך וצמצום כו' לעלות מלמטלמ"ע בבחי' עבודה, וזכך ולהפך הצמצום כו', שכ"ז מובן מתורת הה"מ.

ולכן מיד בתחלה שולל הפי' יונתי תמתי תאומתי שזהו בחי' היחידה (עצמות הנשמה שלמעלה), כ"א הכוונה בחצי צורה היא לנשמה שלמטה, שפועלת בעולם.

פרקים שפ"ד-פ"ז: צ: כביכול שהקב"ה בלי ישראל רק חצי צורה (ע"פ אנכי שלומי אמוני ישראל⁴⁸).

פרקים שצ"א-פת"ד: אדם בלי הקב"ה רק דם, וצריך האל"ף - אלופו של עולם⁴⁹.

פרק ת"ה: הקב"ה הלך (בצמצומים כו') **לקראת האדם** - נשמות דאצי'.

פרקים ת"ו-פת"ח: והאדם צריך לילך לקראת הקב"ה (מן הפירוד אל האחדות כו')⁵⁰.

פרק ת"ו: לפרוש מכל הגשמיות (סור מרע. ואח"כ) **יעלה דרך כל העולמות** [ב' פירושים: 1. בי"ע. 2. היינו יעלה ויצא מן העולמות - ע"י העולמות עצמם, והוא אחרי שהקב"ה עשה צמצומים דרך כמה עולמות כנ"ל פת"ה].

פרק ת"ז: לצאת מן העולמות (חיצוניות הלב, אין הא') **ולהיות באחדות** (פנימיות הלב, אין הב').

פרק ת"ח: ויהי באחדות עם הקב"ה (פנימיות המוחין) **עד שיבוטל במציאות** (כוונה פנימית שבמח) **ואז יקרא אדם** (א"דם, אדמה לעליון ע"ד אצי').

פרק ת"ט-עמ' תתצו: מבאר יותר בפרטיות הצמצומים הנ"ל פת"ה (ובעיקר - ענין הפרסא. דלעיל ביאר הצמצומים לנשמות דאצי', וכאן יבאר הצמצומים לנשמות דבי"ע).

פרק ת"ט: מראה אדם (אצי', ע"ס); [דמות כמראה אדם - נשמות דבי"ע].

פרק ת"י: צ"ל פרסא (שלא מספיק צמצום דמיעוט וכלים);

48 לקמן ח"ג ע' א' שמשט. להעיר שאן (פ' שפד"שצ) מבאר "כדרך אגב" את כל סדר ההשתלשלות מלפנה"צ עד מל', לבאר פרט מסויים. וכן דרכו בכ"כ מקומות בהמשך.

49 מביא כל סדר התפלה למדרגותי: מודה אני, ברכות השחר (נת"ל פש"ס), קרבנות, הודו, פסוד"ז, ברכ"ש, ק"ש (רוח רעש אש), וכ"ז בנר"ן המלוכשים בנוף. וענין התפלה להתחבר עם הנשמה שלמע' מהגוף, רוח רעש אש דפנימיות המוחין, ולמעלה מזה - הכוונה פנימית שבמח (בח" ח'). מכאן יובנו הדרגות בהן מדובר בקונטרס ההתפעלות לאדה"א.

50 ע"פ משנת"פ שצא"תד.

פרקים תי"א-תכ"א⁵¹: יבאר ד' ענינים: אורות כלים לבושים והיכלות. תכליתו: עולם הפי' היכל (בי"ע), וזה אפ"ל רק ע"י פרסא. [תיא"ב: או"כ. תיג: לבושים לא כמו כלים. תיד"תכא: בכללות - או"כ באצי, ע"ס דבי"ע הם לבושים (מחדו"מ). אמנם בפרטיות - או"כ לבושים והיכלות הן ד' דרגות אבי"ע].

עמ' תתעה - תתצו: פרסאות באצי' (מאו"א לז"א) ולמעלה מאצי' (מח"ס לח"ע), שאינן מעלימות לגמרי, אלא שאיב מעילא לתתא (ממהות למהות). עפ"ז יבאר שגם הפרסאות שלמטה אינן מעלימות לגמרי (ביטול).

עמ' תתצו⁵² - **תתקבה**: וכ"ז הוא בשביל הנשמות, שירדו למטה מהפרסא (נשמות זבויאה)⁵³. וירידתן ע"מ לעשות לו ית' דירה בתחתונים⁵⁴, ע"י עבודה להפוך צמצומים הנ"ל, אתהפכא חשול"נ.

ד"ה מצוה זו⁵⁵ - **ד"ה במדרב**: ב' צמצומים (בהאו"מ ובהאו"פ), אתהפכא חשוכא לנהורא - גילוי האו"פ⁵⁶, מרירו למתקא - גילוי האו"מ.

עמ' תתקמג-תתקנא: הצמצום בהאו"פ ע"י הכלים (רשימו, א"ק, ע"ס [בינה], בי"ע).

עמ' תתקנב-תתקנו: ישנו צמצום בהאו"פ גם באופן של סילוק.

עמ' תתקנו ואילך: יבאר כל הפרסאות שעובר האו"פ:

(51) סיכום פרקים אלו ראה ברד"ה וידבר גו' ויקחו לי תרומה.

(52) עד כאן יבאר איך הקב"ה עשה כמה צמצומים כו' **להתקרב** לאדם, שיסבול בהיותו, ויוכל לעלות. מכאן ואילך - הצמצומים בכדי שיהי' **חושך** ועבודה של אתהפכא כו'. ובהו יובן מדוע מבאר עוה"פ אותן הפרסאות כו'.

(53) ע"ד מ"ש בתניא פל"ה למה נברא הבינוני.

(54) ע' תקצו, ע' תתקיא.

(55) אצל דרושי רשומות מקובל לציין, כי מאמר זה נאמר ע"י אדנ"ע סמוך לבר מצוה של כ"ק אדמו"ר נשיא דורינו (וידוע בנוהג רב"נ שהיו אומרים דא"ח על הבר-מצוה של ממלאי מקומם), ומדבר בענין הגילוי דלע"ל, וכנראה שעליו מיוסד ד"ה ונגלה תשט"ו.

(56) תחילת המאמר הסמוך של שבועות - סיכום על כל הנ"ל (להעיר שלעיל ח"א ע' רכג - חשול"נ ומרירו למתקא הם תורה ותפלה).

ד' פרסאות למעלה מאצ"י: יגת"ד, פאות, קרומא דאורא (בין מו"ס לגולגלתא), ופרסא דא"ק. שיער הראש (ע"ס דוגלגלתא) משפיע לזקן (יגת"ד) ע"י הפיאות (ב' הויות, בחי' מלכות).

עמ' תתקסג-תתקפז: ג' פרסאות [תתקסד-תתקעז: בין אוא"ס לחכ' דאצ"י עה"פ כמים הפנים גו'. עד תתקפד - בין מוחין למדות. עד תתקפז - בין אצ"י לבי"ע.

עד כאן באריכות על הצמצומים ופרסאות,

סוף עמ' תתקפח ואילך: על הפיכתם - חשוכא לנהורא - הפיכת הצמצום דאו"פ, ומרירו למיתקא - הפיכת הצמצום דאו"מ (כנ"ל ד"ה מצה זו).

ד"ה וידבר אלקים: הנה להפוך הצמצום לגילוי הוא ע"י שבהצמצום עצמו יש גילוי. יבאר ע"פ וידעת היום גו', שיום הוא התכללות ערב ובקר, שהם חו"ג, צמצום וגילוי, למעלה עד אין קץ ולמטה עד אין תכלית, או"כ,

ד"ה נשא: בעבודה - רו"ש. יבאר רו"ש בחיות הגוף, בחיות הנשמה, במלאכים, בכלים, ועיקר הרו"ש הוא בהאור בהתחברותו בהכלי (מטי ולא מטי).

ד"ה בהעלותך: ויש גם רו"ש בהאור לגבי שרשו [ומעין זה שייך גם באוא"ס שלפנה"צ], מפני שהאור הוא רק הארה, ובטבעו נמשך לשרשו,

ד"ה שלח: וגם בשביל התחדשות האור צ"ל רו"ש⁵⁷. יבאר הכרח התחדשות החיות (שוב),

57) החילוק בין רו"ש לצורך התחדשות לבין רו"ש מפני טבעו הוא, שהרצוא מפני טבעו אין לזה שום שייכות אל השוב, ויכול להיות גם היפך הכוונה, לעומת זאת רצוא לצורך התחדשות הרי נעוץ בו כוונת השוב. ולכן בכדי לבאר את ההתכללות שבין רצוא ושוב, שהרצוא מביא לידי שוב כו', ה' צריך להגיע דוקא לביאור זה.

ד"ה קרח: שבא ע"י ביטול וזיכוך (רצוא). יבאר רו"ש זה בחיות הגוף, בחיות הנשמה, ובעולמות, דההמשכה (שוב) דשבת הוא ע"י הבירורים (רצוא) של ששת ימי החול.

ד"ה חקת: ויבאר שבימי חול יש בירור אוכל מתוך פסולת ופסולת מתוך אוכל. אבל אכילה (וקרבנות⁵⁸) דשבת הוא רק בירור אוכל מתוך אוכל,

ד"ה מי מנה: שהוא ע"ד עליית הנשמות מג"ע התחתון לג"ע העליון, ובעבודה הו"ע ומל ה"א את לבבך.

ד"ה פנחס: ויש ענין באכילה דשבת שלמעלה מבירורים, והוא המשכה מלמעלה. דזהו ההפרש בין לחם מן הארץ (בירורים דתהו),

ד"ה מטות: לבין לחם מן השמים (מן, למעלה מבירורים),

ד"ה דברים: המן לא ירד בשבת,

ד"ה ואתהנן: והמשכתו בשבת דוקא, מפנימיות עתיק,

ד"ה ויענך: והיה דבר יום ביומו (למעלה מהעולם, מהזמן),

עמ' א'צד'א'קל: ג' סעודות שבת:

א'קא'קטז: סעודה א', עונג פרטי, הארת העונג,

א'קטז'קכד: סעודה ב', עצמות העונג (המורגש),

א'קכה'קכט: סעודה ג', עונג הבלתי מורגש,

עמ' א'קלב'ד: הנה כמו שמתכללים רו"ש כנ"ל באריכות, כן הוי' הוא האלקים (כדלעיל ד"ה וכל העם),

מכאן ואילך יבאר היחודים של הוי' ואלקים בסדר עבודת האדם⁵⁹,

58) שהו"ע אכילה כלפי מעלה, שמובח הוא שלחנו של מקום.

59) ויבאר איך הוא הסדר העבודה מלמטלמ"ע, דמאין הא' (ד"ת) מגיעים לאין הב' (ד"ע) כו'.

עמ' א'קלד-קלמ: לחם מן הארץ⁶⁰ ולחם מן השמים - ד"ת וד"ע.
 ר"ה עתר"ו ואילך: יבאר ענין ד"ע וד"ת עד רום המעלות⁶¹,
 ד"ה בראשית עתר"ו: ובעבודה הם יחו"ע ויחו"ת (לחם מן השמים
 ולחם מן הארץ)⁶².

ד"ה נח עתר"ו: (המשך פסוק הנ"ל) **"בשמים ממעל ועל הארץ מתחת"**,
 להמשיך למטה בארץ כמו בשמים, והוא ע"י מצוות [אך מצוות הן עבודה
 מלמעלמ"ט, וגם לפי ביאור זה אין חידוש ב"בשמים ממעל". וע"כ מפרש באופן אחר]:
ד"ה לך לך: דיש שתי דרגות בשם הוי' ואלקים, **בארץ מתחת** הוא
 המשכת **האוי"פ** ע"י ב' בחי' רצוא הנ"ל. **בשמים ממעל** הוא להמשיך
 אוא"ס הבל"ג שנסתלק כנ"ל ד"ה מצה זו (**האוי"מ**),
ד"ה המכסה: ע"י חולת אהבה לאוא"ס, וגילוי בעולם ע"י תשובה⁶³.

(60) דכן היה סדר העבודה ביציאת מצרים: לפני שבנ"י זכו למן מן השמים וכהכנה אליו, אכלו מצה, שהיא לחם מן הארץ, וגם הבאת העומר הו"ע לחם מן הארץ, ולחם מן השמים שייך לענין מתן תורה (ע' א'קפא).

(61) עיין מ"ש מענין ד"ע וד"ת לעיל ע' תקפח. לקמן ע' א'קצ.

(62) ויבאר בזה ג' דרגות כנגד הנ"ל גבי רו"ש.

(63) ומה שמדבר בסוף המאמר מענין **התשובה** (והו"ע **תוכחת מוסר** דלעיל ע' א'קצב, ותחילת הענין בד"ה במדבר), אין זה כענין היפוך החושך שבתשובה שיתבאר לקמן ח"ג בענין 'אין עוד', כי אם ענין רפואת המחיצה והצמצום שיתגלה האור.

כך שלישי - החלק שלא נאמר

הנה עד כאן - תיקון הצמצום ע"י גילוי⁶⁴. מכאן ואילך - **היפוך הצמצום עצמו**, שהוא עומק הענין שהתחיל לעיל ד"ה מצה זו העת"ר (לילה כיום יאיר), ע"פ סיום הכתוב הנ"ל - **"אין עוד"**.

[עמ' א'ריג: יבאר כיצד שייך שנברא יוכל לקבל גילוי דאצילות ולמעלה מאצילות, ע"פ אני ראשון (העלם העצמי) ואני אחרון (מל', כלים). ראה לקמן ע' א'רפז],

עמ' א'ריח-א'רעז: ג"ע⁶⁵ - ממכ"ע (בארץ מתחת):

א'רכב: "באופן עליון יותר" - להביאור דלקמן, חב"ד דלעיל בכלל חג"ת יחשב.

א'רכד: עיבור (כולל גם ההתחלה שלאחר הלידה). יניקה עד גיל ג' ד' (בוצין בוצין, גילוי ההטבעה, חומר). עד גיל ו' (מורגש מצד המדות, ע"י מוחין דיניקה). עד גיל יג' (מורגש מצד השכל). עד גיל כ' (מושכל, מוחין בעצם). וכ"ז בנה"ט, אך בנה"א עד יג' הוי עיבור.

א'רל-א'רלה: גדלות אבא (ג"ע ע"י עבודה) לעומת גדלות אמא (ג"ע מצ"ע),

א'רלו: זווגא שלים - בכח חכ' שבחכ',

א'רלו-א'רמא: זווגא שלים - בכח פנימיות ועצמיות חכ' המאיר בשער הנ' דבינה (המתגלה בג"ע כדלקמן א'תנד).

א'רמט-א'רנד: בתי אחותי אמי (עליית המל' בג' דרגות), בכל מאדך - גדלות אבא.

א'רנד-א'רס: ג"ע ע"י עבודה - ע"פ ישבעו עצי הוי',

א'רסא-א'רסו: מתגלה ע"י שמחה של מצוה (שפורצת גדר),

עד א'רעא: של מצוה דייקא, מעלת הכלי (רשימו),

64 ע' א'רז - סיכום על כל הביאור הנ"ל ע"פ וידעת גו' בשמים ממעל ובארץ מתחת.

65 איך שהוא מצ"ע, ואיך שהוא ע"י עבודה.

א'רעז-א'הצר: עוה"ב⁶⁶ - [הוי' יחתו מריבין] - **סוכ"ע** (בשמים ממעל).

א'ערב-א'רעט: שכר מצוות בהאי עלמא (אפילו בג"ע) ליכא,

א'רעט-א'רפא: אוכל פירותיהן,

א'רפא-א'רפו: יבאר שהמצוות הן כלים, מה שתיקון הכלי ממשיך אור, אך הפיכת הכלי הוא דוקא ע"י הנשמות. ע"פ כ"ז יבאר הכתוב

-

א'רפז-א'הצר: הוי' יחתו מריבין (ביטול ושבירה) ע"י מצוות;

ויתן עז למלכו (קוב"ה, ז"א) - גדלות אבא בז"א⁶⁷. אך עיקר החידוש

דעוה"ב -

א'רצט-א'שמו"ז: וירום קרן משיחו (כנס"י, מל'), **עצמות** (אין עוד).

קרן, מל' מלמטלמ"ע. יהונתן לדוד ושילשת (סגולתא). בירורים

בעשי' (אתהפכא),

א'שה: ועי"ז משיח (לילה יאיר),

א'שד-א'שרמו: ויבאר ע"פ משיח אתא לאתבא צדיקיא בתיובתא: -

היינו שזהו ע"י עבודת **התשובה** (עבודה למעלה ממדוה"ג מצד בחי' יחידה).

א'שו"שמו: להאיר את החושך [והוא המתקה הא' דלקמן],

א'שמו: המתקה הב' (ויבאו מרתה בפ"י הזהר), ע"י חסד דעתיק (אור פני

מלך חיים),

א'שכה: המתקה הג' (ויבאו מרתה בפ"י המדרש), קטרת.

[א'שכח"ט: חינוך בכח נעלם - ראה תרס"ו ע' שצג ואילך].

א'שלג-שמב: בעלי תשובה, רחמים (ע"פ הנה מקום אתי).

[מיתוק הא' - אה"ע ואה"ר (רב חסד). מיתוק הב' - אהב"ת (אתהפכא דצדיקים).

מיתוק הג' - בע"ת].

66 היינו תחה"מ. ועיין לעיל פ' שעט"שפ.

67 שהוא ע"ד הגילוי דג"ע ע"י עבודה. והוא ע"ד העליות דרו"ש שנת' לעיל סוף ח"ב (עי' ע' א'רפו).

אמנם נחזור לענייננו, בתורת הה"מ, בענין התפלה - סיומו וסיכומו בע' א'שמו"ט.

*

עמ' א'שנ: עד כאן דיבר על תפלה. מכאן ואילך עובר לדבר על תורה. ע"פ נר מצוה ותורה אור. החילוק בין תורה למצוות, דהגם ששניהם הם מלמעלמ"ט (לעומת הנר הוי' דנשמה, שהו"ע התפלה, מלמטלמ"ע), מ"מ נר (מצוה) הוא כלי, משא"כ תורה היא אור כו'.

וסדר הענינים כך הוא:

א'שנב-א'תסו: יקדים אודות נר הוי' נשמת אדם⁶⁸,

דהנשמה היא פתילה (מל'), ממוצע בין האור להשמן, היינו שהיא גם מקבל וגם משפיע, ויבאר פרט זה ע"פ משל מאור הראי', שהוא משל למל' דעשי':

מל' במהותה היא מקבל (א'שנה ואילך),

לית לה מגרמה כלום (א'שנז-א'שסד),

משל מאור הראי', שהוא אור מקבל, שצריך סיוע, אבל רואה בכח עצמו, ונק' מאור, ובשרשו כח הראי' הוא כח עצמי⁶⁹ (א'שנב; א'שצח; א'תח; א'תנד; א'תסב),

[יבאר המשלים למל' דבריאה דיצירה ודעשי' - אור הלבנה, אב"ט,

ואור הראי'⁷⁰,

ולהבין המעלה שיש במל' דעשי', יקדים לבאר ענין זה בתורה -

68 ואף שכבר ביאר בארוכה הנר דנשמה (תפלה) לפניו, נראה הכוונה כאן לבאר, שגם בנשמה יש עבודה מלמעלמ"ט, אה"ר ואהב"ת (אור עצמי כו'), ואעפ"כ יש מעלה במצוות (ע"ד מ"ש בתניא פל"ה), ועוד יותר בתורה.

69 ואולי בזה מבאר המשל דפתילה (כדמשמע בתחילת הענין), דכמו שפתילה היא גם משפיע וגם מקבל, כן גם אור הראי'.

70 בשם הכתבים' (ע' א'שסד). ולע"ע לא מצאתי זאת בדרושים הנדפסים.

מקרא משנה תלמוד שהם (מל' דאצי' ב) בריאה יצירה ועשי'
(א'שסד-א'שפו),

שעפ"ז יובן בעולמות מעלת מל' דבריאה על מל' דאצילות
(א'שפו-א'שפח),

ומעלת מל' דיצירה על מל' דבריאה (א'שפו-א'שפח),

ומעתה יובן מעלת מל' דעשי', במשל אור הראי',

דהנה **ממגבלות אור הראי'** - שהוא מקבל, לא רואה בחושך, מוגבל,

ומעלות אור הראי' - שקבלתו רק בדרך סיוע (דלא כאור הלבנה),

ובשרשו רואה גם בחושך, ובשרשו הוא בלי גבול, וכל זה מפני שבעצם

הוא אור עצמי (א'שפח-א'שצט),

נשמות ביחס לתורה - מקבלים ומשפיעים

וברוחניות - **חכמים נקראים עיני העדה**, ולכן תקנו ברכות, להמשיך
בחי' ראי' דחכ' בנש"י (א'שצט-א'תא),

ההמשכה היא ע"י התורה, היינו **שעיני העדה צריכים לסיוע מאור**

התורה (א'תב-א'תג),

לאידך יש כח לחכמים להתיר האיסור (וכ"ש לאסור המותר) **שלא**

כפי דין תורה, הרי שהם **משפיעים בתורה** (א'תג-א'תח),

והתיווך בזה: דמצד הנשמות למטה בגוף, הם מקבלים מהתורה,

ומצד שרש הנשמות (טהורה, יחידה, ואפילו לפני הצמצום) הן

למעלה גם משרש התורה,

נשמות ביחס למלאכים - מקבלים ומשפיעים

והענין בעבודה, נשמות למעלה ממלאכים, דשניהם נמשלו לבחי'

עיניים, אולם -

נשמות נק' **"אישון עינו"** ומלאכים נק' **"עיני הוי"** (א'תח-תי, עד

א'תכה),

והוא דוגמת החילוק בין המופלא שבסנהדרין לשאר הע' זקנים,
שקרויים "הוא ובית דינו", ויבאר באריכות בחי' 'הוא',

אישון עינו הוא ח"ס (אריך) - א'תי,

אישון עינו הוא שכל מופלא (עתיק) - א'תיא,

ובעבודה: בכל נפשך (אריך) - א'תיאג,

בכל מאדך (עתיק) - א'תיגתכה⁷¹,

אמנם לאידך יש מעלה במלאכים, שלכן הנשמות צריכות לסיוע
המלאכים, והוא ענין ברכות ק"ש - א'תכהתלד.

דהנה המלאכים נק' מעי⁷², שמבררים ומצמצמים ההשפעה
העליונה שיתקבל בעולמות,

וגם מבררים ומזככים את בעלאת המ"ן דהאדם (הלחם כלפי
מעלה), שיתקבל למעלה,

וע"כ המלאכים הם הממוצעים דרכם עולה עבודת האדם עד
למעלה מעלה, ונמשכת לאדם השפעת אהוי"ר מלמעלה מעלה,

נשמות בעבודתם (רמ"ח מצוות, בפרט בק"ש) לאשתאבא בגופא
דמלכא (עצמות) - א'תלד-תמג,

סיוע המלאכים (ביוצר אור) הוא רק לצורך הנה"ב, וגם לנה"א בזה"ג
- א'תמד-תמט,

והמלאכים מתעלים ע"י הנשמות - א'תנ-תנד,

נשמה המלובשת בגוף (מל' דעשי')

ביחס לנשמה למעלה

עילוי הנשמה ע"י הגוף (שחורה ונאוה, שחור שבעין) - א'תנה-תסב,

71) דבתחילה (א'תיג) מבאר ש'הוא' זה בחי' סוכ"ע, אח"כ (א'תיד-א'תטז) מביא שיש חמישה 'הוא' לטובה (ה"ח) וחמישה 'הוא' לרעה (ה"ג) ו'הוא' שטב מכולהון זה בחי' ע"ק, קו האמצעי, שמהפך מדת הדין (ה"ג) למדת הרחמים, ויבאר (א'תטז-א'תכד) ע"ד איהש"ר בכל כוונתו (שהו"ע אחדות הוי"), שעי"ז מהפך יד שמאל ליד ימין, שמבטל הדין.

72) מציין לד"ה ונשב בגי'א, ראה דה"ז במאמרי אדה"א דברים ח"א.

נשמה ביחס למצוה

ענין השמן במשל דנר נשמה - א'תסג'תסו.

עמ' א'תסו ואילך (עד סוף ההמשך שנמצא בידינו לע"ע): **נר מצוה**. ויקדים לבאר בענין הנר דנשמה (יחו"ע ויחו"ת דק"ש), כנראה ע"מ לבאר מדוע צריכה הנשמה לטלית ותפילין (סיוע של מצוות) בשביל לבוא לעבודה של ק"ש, [עיין בתו"א ומאמרי אדה"א שצויינו לקמן. לעיל ח"ב ע' א'קפט'קצ. ושם, שגם ק"ש גופיה היא גדר של מצוה].

תם ולא נשלם

חלק ב' עמ' א'שנ:

ענין התורה (ותורה אור) שחסר מסיום ההמשך, יובן ע"פ הציונים בגוף ההמשך "וכמשי"ת" בענין התורה⁷³: ע' תשסא, תתקכה, א'טו, א'קמה, א'רפו, א'שמח'ט ובכ"מ.

לכללות הביאור דנר מצוה ותורה אור - ראה תורה אור ד"ה מי כה' אלקינו⁷⁴; ובהרחבה יותר במאמרי אדמו"ר האמצעי בראשית ד"ה מי כה' אלקינו.

בענין ציור אדם דתורה ודנשמה (ח"ג ע' א'שנ)⁷⁵ - ראה ד"ה וקבל היהודים תרע"ח.

חלק א' עמ' א':

ובנוגע לשאלות שבריש ההמשך (פ"א) שלא נמצא עליהן ביאור בההמשך:

73) נוסף על משנ"ת בפשט"א - פשפ"ג, שתורת המגיד כו' היא תוספת ביאור על מ"ש שם לפני"ו.

74) כמו שמציין בע' א'שנב. והוא דלא כהביאור בשערי אורה ד"ה כי אתה נרי.

75) נזכר גם לעיל ח"ב ע' תתמג.

בענין ג' הכתרים - ראה ד"ה בשעה שהקדימו וביאורו במאמרי אדמו"ר האמצעי במדבר ח"ב (שבועות) ע' שנח.

[ונראה בדא"פ הביאור כך: שני הכתרים שקשרו במ"ת הם כתר תורה וכתר שם טוב⁷⁶: כתר שם טוב כנגד "נעשה", וכתר תורה כנגד "נשמע"⁷⁷.

והנה אדמו"ר האמצעי מבאר (שם ס"ע תטז) בענין כתר שם טוב (דמשיח), שהוא **תושבע"פ** (ח"ת), לעומת כתר תורה - מ"ה - **תושב"כ** (ח"ע).

וראה גם בהמשך בח"ג ע' א'שפ"שפו, שמבאר ענין זה דתושבע"פ (ח"ת, בינה יתירה כו' א"ח עטרת בעלה, כתר). והוא ענין **"מלמטה למעלה" בתורה גופא**. והו"ע "מגלה עמוקות מיני חושך"⁷⁸].

בענין קשירת הכתרים לישראל ע"י המלאכים או ללא מלאכים - ראה בהמשך לקמן ח"ג מענין סיוע המלאכים לנשמות, ומה שהנשמות למעלה מן המלאכים.

חלק א' עמ' רמה:

בענין "ועשית חג שבועות" (תער"ג)⁷⁹ - ראה ד"ה ועשית חג שבועות עתר"ו.

ועל כגון דא אמר ר' מענדל פוטערפאס ע"ה בשם אדמו"ר הרשב"ב נ"ע⁸⁰, שכשם שע"י סכין אחת מלטשים ומחדדים סכין שני, כן הוא שע"פ המשך אחד מבינים מה צ"ל בהמשך אחר⁸¹.

76 שכן כתר מלכות וכתר כהונה הו"ע הגילויים שבעולמות, והגילויים דאבות שהיו גם לפני מ"ת.

77 ועפ"ז, מה שכתר שם טוב **"עולה** על גביהן", הו"ע **"הקדימו"** נעשה לנשמע.

78 הנוכר בע' א'שנב.

79 שחסר ביאורו, וכנראה שייך לסיום ההמשך שחסר. ועדיין צריך חיפוש בנוגע לשאר הדיקים ששואל ברד"ה הנ"ל.

80 מהרה"ת ר' אפרים חיים של טראכטענברג, ששימש את ר' מענדל באנגליה. נדפס בתורה מחתונתו.

81 ואגב אציין אשר המשך שבועות (וכל העם) **תרס"ה**, שג"כ ללא סיום, שישנו (עם הסיום) בד"ה והיו הדברים סה"מ אדה"א דברים ח"א ע' רסו, ובהנסמן שם. ולהעיר גם מהמסופר שר' שילם קוראטין (החוזר של אדני"ע), ה' יודע מהמאמר מה יה' תוכן המאמר (בהמשך) בשבוע הבא.

ואחר כל זאת אין כאן מקום לסיום אלא בתפילה, כי יבוא שילה
יראנו נפלאות מתורתו וילמדנו את ההמשך עד גמירא במהרה
בימינו אמן.

